

Uchwała Nr I/73/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 3 czerwca 2024 roku
w sprawie opinii o sprawozdaniu Prezydenta Miasta Zgierza
z wykonania budżetu za 2023 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 w zw. z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r., poz. 132) po rozpatrzeniu sprawozdania Prezydenta Miasta Zgierza z wykonania budżetu za 2023 rok, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Roman Drozdowski	przewodniczący
2. Iwona Kopczyńska	członek
3. Anna Kaźmierczak	członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie z uwagami sprawozdanie Prezydenta Miasta Zgierza z wykonania budżetu za 2023 rok.

Uzasadnienie

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) Prezydent Miasta Zgierza przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Miasta Zgierza za 2023 rok. Wraz ze sprawozdaniem Izbie przedłożono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego.

Skład Orzekający rozpatrzył przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Zgierza za 2023 rok biorąc pod uwagę następujące dokumenty:

- 1) sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu Miasta za 2023 rok wraz ze sprostowaniem (pismo datowane na 21 maja 2024 roku, sygn. WB.3035.3.2024),
- 2) uchwałę Rady Miasta Zgierza w sprawie uchwalenia budżetu na 2023 rok wraz z uchwałami i zarządzeniami organów Miasta dokonującymi zmian budżetu i w budżecie podejmowanymi w roku budżetowym, które zostały przekazane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi,
- 3) sprawozdania sporządzone na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r., poz. 454) a także rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r., poz. 652).

W wyniku oceny wskazanych dokumentów pod kątem poprawności formalnorachunkowej oraz zgodności z prawem, Skład Orzekający stwierdził, że przedłożone sprawozdania statystyczne sporządzone zostały zgodnie z wymogami ww. rozporządzeń w sprawie sprawozdawczości i zgodne są z uchwałą budżetową po

zmianach. Dane liczbowe zawarte w części opisowej sprawozdania wynikają, co do zasady, ze sprawozdań statystycznych. Skład Orzekający podnosi jedynie, aby w rozdziale 90002 nie ujmować dochodów oraz wydatków związanych ze ściąganiem należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Prognozowane na 2023 rok dochody budżetu Miasta zostały wykonane w kwocie 336.946.302,68 zł, co stanowiło 92,89% planu ustalonego przez Radę. Wydatki zrealizowano w kwocie 356.262.752,46 zł, tj. na poziomie 90,27% przyjętego planu. W wykonaniu budżetu zrealizowano niższy deficyt od zakładanego, tj. w wysokości 19.316.449,78 zł (planowany deficyt wynosił 356.262.752,46 zł).

Wykazane w sprawozdaniu statystycznym Rb-N (*kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku*) należności wymagalne Miasta Zgierza wyniosły 43.388.880,53 zł, kształtując się na poziomie 12,88% wykonanych dochodów ogółem budżetu 2023 roku. Skład Orzekający wskazuje, że należności wymagalne pozostają na wysokim i rosnącym poziomie. Stan tych należności na koniec 2023 roku w porównaniu do stanu z końca 2022 roku wzrósł o 1.147.433,94 zł. Mając powyższe na względzie, jak również problemy jednostki ze zbilansowaniem działalności bieżącej, o czym mowa niżej, Skład Orzekający zwraca uwagę na potrzebę zweryfikowania prowadzonych działań egzekucyjnych pod kątem zwiększenia ich efektywności.

W budżecie 2023 roku (po przyjętych zmianach) zaplanowano różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi na poziomie: (-)16.423.678,61 zł (planowane dochody bieżące zaplanowano w wysokości niższej od wydatków bieżących, przyjmując *tzw. deficyt operacyjny*). Po wykonaniu budżetu deficyt operacyjny ukształtował się na poziomie niższym od planowanego, tj. wynoszącym 12.601.834,64 zł. Nadto, planowane i wykonane wydatki bieżące były również wyższe od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu: nadwyżki budżetu z lat ubiegłych, niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych oraz wolnych środków. Możliwość przekroczenia relacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych znajduje oparcie w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r., poz. 1927 ze zm.). Z przywołanego przepisu wynika, że w latach 2022–2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, pod warunkiem że w latach 2022–2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Mając na uwadze wykonanie budżetów Miasta Zgierza za lata 2022–2023 należy stwierdzić, że przywołany warunek został spełniony, przy czym ostatecznego rozliczenia przedmiotowych parametrów budżetowych będzie można dokonać po wykonaniu budżetu 2025 roku.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający zauważa, że okoliczność zrealizowania deficytu operacyjnego jest niekorzystna dla jednostki samorządu terytorialnego i może świadczyć o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności, tj. w części bieżącej budżetu. Relacja między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi istotny element konstrukcyjny budżetu jednostki samorządu terytorialnego, gdyż zdolność do wypracowania dodatniej wielkości między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (*tzw. nadwyżki operacyjnej*), jak również wielkość tej nadwyżki, decydują w praktyce o indywidualnych możliwościach finansowych danej jednostki samorządu terytorialnego, w tym m.in. w zakresie

dotyczącym spłaty zadłużenia (wpływ nadwyżki na wysokość maksymalnego wskaźnika spłaty długu jednostki, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych), czy też w zakresie finansowania tą nadwyżką zadań inwestycyjnych. Dlatego też Skład Orzekający wskazuje na potrzebę dążenia do wypracowywania w przyszłości dodatniego wyniku pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi.

Dochody majątkowe budżetu 2023 roku zrealizowano w kwocie 57.620.256,31 zł, wykonując je na poziomie 82,58% planu, w tym sprzedaż majątku wykonano w wysokości 16.555.268,70 zł, realizując przyjęty plan na poziomie 108,27%. Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 64.334.871,45 zł, tj. na poziomie 75,42% planu.

W 2023 roku Miasto Zgierz zaciągnęło przychody zwrotne zaliczane do długu publicznego w wysokości 35.660.110,57 zł (emisja obligacji - 35.600.000,00 zł; pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi - 60.110,57 zł). Rozchody budżetu wykonano na poziomie 100% planu, tj. na kwotę 4.392.584,67 zł (wykup obligacji - 3.700.000,00 zł oraz spłata kredytów i pożyczek - 692.584,67 zł).

Zadłużenie Miasta wykazane w sprawozdaniu statystycznym Rb-Z (*o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku*) wyniosło 106.816.191,10 zł. W porównaniu z analogicznym okresem sprawozdawczym za rok 2022 na koniec 2023 roku dług jednostki zwiększył się o 31.267.525,90 zł i stanowił 31,70% dochodów wykonanych w 2023 roku. W analizowanym okresie sprawozdawczym w Mieście nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Z ww. sprawozdania wynika również, że w 2023 roku Miasto nie udzielało poręczeń ani gwarancji oraz, że na koniec 2023 roku nie posiadało zobowiązań z tych tytułów.

Niniejsza opinia oparta jest wyłącznie na wynikach analizy przedłożonych przez Prezydenta Miasta Zgierza dokumentów i dotyczy jedynie formalnoprawnych aspektów wykonywania budżetu. Nie może być zatem uważana za równoznaczną z wszechstronną oceną prawidłowości przebiegu wykonania budżetu w roku 2023.

Skład Orzekający w podjętej uchwale nie dokonał oceny celowości ani gospodarności w zakresie wykonywania zadań własnych Miasta. Ocena w tym zakresie, stosownie do obowiązujących przepisów, należy do właściwości Rady.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.